

Raadsvoorstel

Agendapunt:

Zaaknummer: 2020-005850

Onderwerp

Raadsvoorstel motie geluidwal langs de A58

Datum voorstel

28 april 2020

Datum raadsvergadering

12 mei 2020

Voorstel

1. Geen geluidswal langs de A58 te laten bouwen omdat het financieel niet haalbaar is.
2. Geen verder onderzoek te laten uitvoeren naar de financiële haalbaarheid van een geluidswal langs de A58.

Inleiding

Op 18 februari 2020 is door de gemeenteraad een motie aangenomen met daarin de oproep aan het college om:

1. een financieel haalbaar en uitvoerbaar plan te presenteren voor het realiseren van een geluidswal, waaronder tevens verstaan kan worden andere bouwwerken die dezelfde functie hebben, aan de Goirlese zijde van de A58 waarbij:
 - a. de geluidswal Bakertand / Sporenring in westelijke richting verlengd wordt tot tenminste 200 meter voorbij het viaduct over de Tilburgseweg;
 - b. de geluidswal Bakertand in oostelijke richting verlengd wordt tot tenminste het punt waar de wegen Hoge Wal en Lage Wal op elkaar aansluiten;
 - c. aanpassingen en/of verbeteringen aangebracht worden aan “gaten” in de reeds bestaande geluidswal / woningen aan de Sporenring;
2. met de gemeente Tilburg in gesprek te gaan over aanpassing van de hoogte van de geplande geluidswal Bakertand met als doel die tenminste net zo hoog te maken als de geluidswal aan Tilburgse zijde;
3. de raad maandelijks geïnformeerd te houden over de voortgang van dit project;

In de raadsvergadering van 18 februari 2020 heeft Wethouder Poos aangegeven dat een onderzoek naar de financiële haalbaarheid een aanzienlijke inspanning zal betekenen en dat hij hierop terug zal komen.

Argumenten

1.1 Quickscan

Na deze raadsvergadering is intern een quickscan uitgevoerd naar de kosten van het onderzoek en de realisatie van een geluidswal zoals voorgesteld in de motie. Daarbij zijn de volgende vragen beantwoord:

- wat is de lengte van de voorgestelde geluidswal;

Ambtelijke bijstand: Adriaan van Bragt

Zaaknummer 2020-005850

Agendapunt:

- wat zijn de aard en vorm van de geluidswal;
- wie heeft baat bij de geluidswal;
- wat zijn de uitkomsten van akoestisch onderzoek;
- zijn de kosten van de geluidswal te verhalen;
- welke andere factoren hebben gevolgen voor de kosten van de geluidswal;
- wanneer kan de geluidswal worden gerealiseerd;
- wat zijn de kosten van de geluidswal;
- kunnen de kosten met zonnepanelen worden beperkt;
- zijn er nog andere kanttekeningen bij de geluidswal;
- conclusie.

1.2 Wat is de lengte van de voorgestelde geluidswal?

In de motie wordt gerefereerd aan “andere bouwwerken die dezelfde functie hebben aan de Goirlese zijde van de A58”. Daarbij zijn de volgende voorzieningen al aanwezig of worden in de toekomst nog gerealiseerd (van oost naar west):

- In het plan Bakertand wordt al rekening gehouden met de komst van een geluidswal. Om deze hoger te maken heeft geen zin, dit is reeds akoestisch onderzocht.
- Tilburgseweg 209 (Fratershuis te ontwikkelen door Leystromen). De omvang en het tijdstip van realisatie is nog in ontwikkeling maar is onduidelijk. Uitsluitend indien hier een hoger (appartementen)gebouw wordt gerealiseerd kan dit een oplossing bieden voor andere percelen.
- Barbara Benz Park (eigen ontwikkeling). Dit betreft vrijstaande/gekoppelde woningen waarbij de geluidwering op woningniveau wordt gerealiseerd. Dit biedt daarom geen oplossingen voor andere percelen.
- Tussen Boschkens-West en de A58 bestaat al een geluidswal. Aanpassingen zijn niet nodig.

Gegeven deze al aanwezige of nog te realiseren voorzieningen zal een geluidswal van circa 450 meter noodzakelijk zijn. Deze voorgestelde geluidswal zal dan moeten aansluiten op het gebouw aan de Sporenring en doorlopen tot 200 meter ten westen van de Tilburgseweg.

1.3 Wat zijn de aard en de vorm van de voorgestelde geluidswal?

Om te bepalen wat de dimensies van de voorgestelde geluidswal moeten zijn en welke effecten er te verwachten zijn zal door een onafhankelijk akoestisch ingenieursbureau een gedegen onderzoek moeten worden uitgevoerd. Aan de hand van berekeningen en de metingen zal het adviesbureau de lengte, hoogte en absorberende werking moeten bepalen. Aan de hand van dat akoestisch onderzoek zullen een ontwerpbureau en een constructie bureau een plan moeten opstellen voor de realisatie.

Daarbij zijn de volgende aspecten relevant:

- Naar mate de afstand tot de voorgestelde geluidswal groter wordt neemt de afschermende werking af. Een hogere geluidswal geeft daarbij niet automatisch geluidsbescherming over een grotere afstand;
- Twee geluidswallen tegenover elkaar leveren het zogenoemde Canyon effect op. De wijze waarop dit kan worden voorkomen zal moeten worden bepaald;
- Een van de effecten van een geluidswal is dat er geluidafstraling plaatsvindt aan de bovenrand van de geluidswal met als gevolg dat het geluid op grotere afstand toeneemt. Hoeveel dit zal zijn

Agendapunt:

en hoeveel woningen daarvan last zullen krijgen zal in het akoestisch onderzoek nader moeten worden onderzocht.

- Op dit moment loopt de verkenningfase MIRT A58 (verbetering A58 tussen Annabosch en knooppunt De Baars). Deze wordt eind 2021 afgerond met een voorkeursbeslissing die in de fase Planuitwerking verder wordt gedefinieerd. Eind 2022 zal daarbij voldoende zekerheid bestaan om te starten met een onderzoek naar een geluidswal voor Goirle.
- Op dit moment kan nog geen zekerheid worden gegeven over de bouwtechnische aspecten van de voorgestelde geluidswal. Gegeven het talud waarop de A58 ter plaatse ligt zal een voorziening noodzakelijk zijn die dominant aanwezig is (zoals blijkt uit navolgende foto's).

Het uitzicht voor de woningen langs de A58 aan Goirlese zijde zal ingrijpend veranderen, de nu nog bestaande bebossing zal grotendeels verdwijnen en men gaat tegen een grote hoge gesloten wand aankijken. Dit zou bezwaarlijk kunnen zijn voor bewoners uit oogpunt van welstand.

1.4 Wie heeft baat bij de geluidswal?

Geluidsoverlast kan een ernstige verstoring van de levensvreugde betekenen en kan gevolgen hebben voor de gezondheid. Om deze reden zijn normen voor verkeersgeluid binnen woningen opgesteld. Eenduidige normen voor geluidsoverlast door verkeer buiten de woning ontbreken. Bij nieuwbouw wordt bij de bouw rekening gehouden met het realiseren van een geluidsluwe buitenruimte. Dit is bij bestaande bouw niet of soms moeilijk te realiseren en is de verantwoordelijkheid van de huiseigenaar.

1.5 Wat zijn de uitkomsten van akoestisch onderzoek?

Inmiddels zijn de uitkomsten van de geluidsmetingen rond de A58 bekend. Er zijn twee meetstations actief die 24/7 metingen verrichten naar het geluidniveau afkomstig van de A58. Deze metingen waren voorzien tot en met 30 april om zo ook het 100 km per uur effect te bepalen. Door de Corona maatregelen is het aantal voertuigen op de A58 verminderd en is een langere meetperiode noodzakelijk gebleken. De resultaten van het akoestisch onderzoek hebben betrekking op de situatie van de hogere snelheid van 130 km per uur op de A58. Van vijf woningen is de geluidwering van de gevels (voor de uitbraak van de Corona crisis) gemeten. Deze rapportage is opgenomen in de bijlage.

Huidige situatie

Uit het inmiddels afgeronde akoestisch onderzoek blijkt dat de geluidbelasting op de hoogste geluidbelaste gevel in alle gevallen (appartementen Sporenring en nabijgelegen grondgebonden woningen) meer dan de voorkeurswaarde (50 dB) bedraagt, maar niet meer dan de maximale waarde (65 dB) die op grond van de Wet milieubeheer is toegestaan. Met uitzondering van één geval blijven alle binnen in de woningen gemeten geluidswaarden binnen de wettelijke normen. In het uitzonderingsgeval is sprake van een inadequaat uitgevoerde geluidssanering.

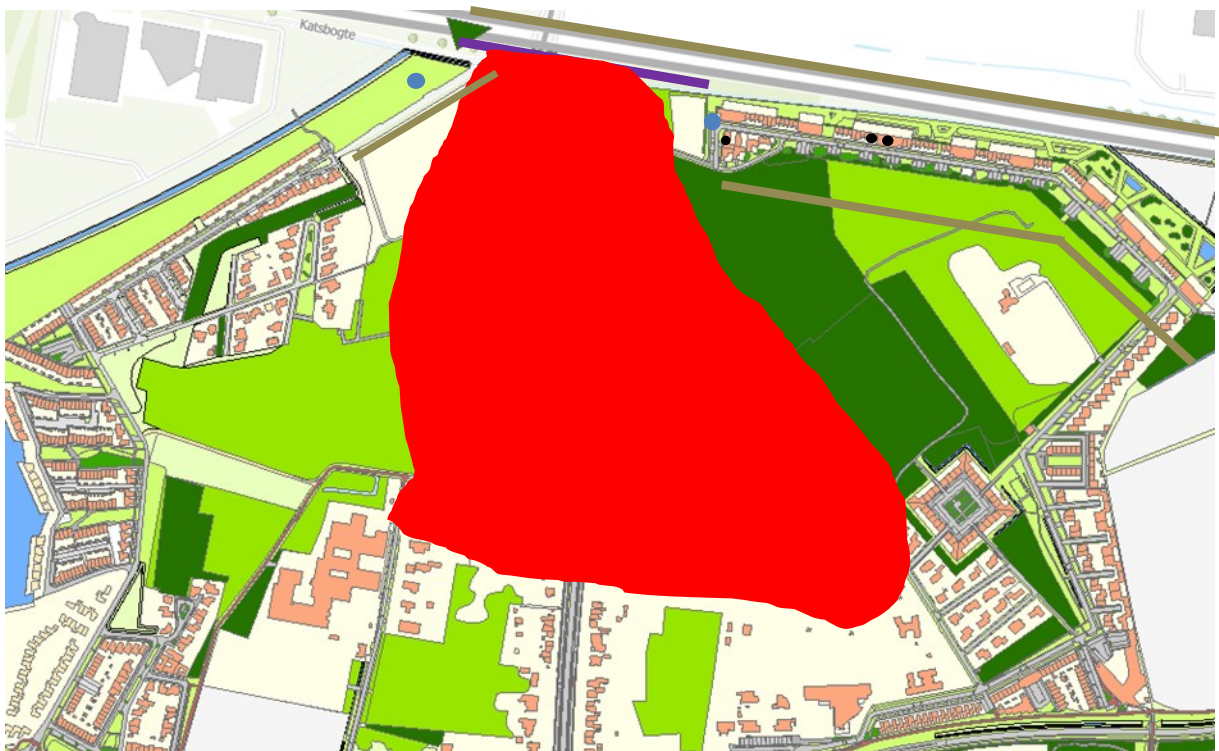
Agendapunt:

Ter plaatse van de twee meetstations aan de A58 bedraagt de geluidproductie ca. 69 dB (t/m 15 maart 2020) en 65 à 66 dB (vanaf 16 maart 2020). Dit verschil is te verklaren door de verlaagde maximum rijsnelheid op de A58 (130 => 100 km/uur tussen 6 en 19 uur) en een lagere verkeersintensiteit in verband met de RIVM-adviezen ter voorkoming van verspreiding van het Corona virus. In beide situaties (voor en vanaf 16 maart 2020) wordt voldaan aan de geldende geluidproductieplafonds (70,7 dB voor referentiepunt 1478 en 70,9 dB voor referentiepunt 1483). De invloed van het bestaande scherm aan de noordzijde van de rijksweg A58 bedraagt minder dan 1 dB. Deze invloed van minder dan 1 dB is voor het menselijk oor niet waarneembaar en heeft daarom geen effect.

Voorgestelde situatie

De voorgestelde geluidswal heeft uiteraard alleen een dempend effect op het verkeersgeluid van de A58. Ander verkeersgeluid van de Tilburgseweg en de Rillaersebaan blijft aanwezig. Naar mate woningen verder van de A58 af liggen zullen de geluidsbelastingen van de Tilburgseweg en de Rillaersebaan een grotere rol spelen in de geluidsbeleving en worden meer maatgevend. De geluidswal heeft het meeste effect op een beperkt aantal woningen (< 80) die in het gebied liggen. Deze woningen zijn met de rode arcering in figuur 1 weergegeven. Voor de overige gebouwen en woningen is al voorzien in maatregelen aan de gevels. Een aandachtspunt is de mogelijke precedentwerking bij andere locaties binnen de gemeente.

In navolgende situatieschets (figuur 1) zijn de bestaande geluidswal aan de Tilburgse zijde en de geluidswal bij Boschkens-West met bruin weergegeven. De geprojecteerde geluidswal aan de Goirlese zijde is met paars weergegeven. De meetstations zijn in figuur 1 in het blauw weergegeven. De woningen waar de geluidmetingen zijn uitgevoerd zijn in het zwart aangegeven.

Figuur 1 situatie A58

Agendapunt:

1.6 Zijn de kosten van de geluidswal te verhalen?

De geluidsbelasting veroorzaakt door de A58 ligt onder de vastgestelde geluidsproductieplafonds. Zoals uit het geluidsonderzoek is gebleken zijn de geluidsproductieplafonds van de twee meetpunten resp. 70,7 dB en 70,9 dB. De werkelijke gemeten geluidsbelasting is circa 69 dB (voor 15 maart). De reële geluidsproductie na 16 maart kan nog niet worden gemeten. De nu gemeten geluidsniveaus zijn niet maatgevend.

Dit betekent in ieder geval dat het verhalen van de kosten of verkrijgen van subsidie bij Rijkswaterstaat niet mogelijk is. In hoeverre bij de uitvoering van de MIRT-verkenning A58 nog voorzieningen zoals geluiddempend asfalt worden aangebracht is nog niet bekend. Er is één uitzondering. In het Meer Jaren Programma Geluidsanering (MJP-G-Rijkswaterstaat) is het pand Tilburgseweg 213 te Goirle de enige woning die in aanmerking komt voor sanering vanuit de Rijksoverheid. Dit is overigens een sanering van het geluidniveau *binnen* de woning.

Bij nieuwbouwprojecten worden de kosten van geluidsaanpassingen verwerkt in de grondprijs of zijn deze kosten onderdeel van de bouwpijs van de woningen. Dat is hier niet mogelijk.

1.7 Welke andere factoren spelen een rol bij de kosten van de geluidswal?

Om op de aangegeven locatie een geluidswal te kunnen bouwen is er ruimte nodig om dit te realiseren. Hierdoor zal de benodigde grond moeten worden aangekocht omdat gemeente Goirle geen eigenaar is van de benodigde grond. Er zal een bouwplaats inrichting moeten komen en er zal rekening gehouden moeten worden met transportbewegingen van aan- en afvoer van materialen en machines. Te verwachten is dat de huidige beschikbare ruimte te beperkt is voor de uitvoering van een aarden wal. Dat betekent dat een muur moet worden gebouwd. Dat is in ieder geval noodzakelijk voor de oversteek bij de Tilburgseweg.

Om de geluidswal te bouwen zal het nodige aan vergunningen moeten worden geregeld. We verwachten dat de bewoners van de woningen gelegen naast de A58 hinder zullen ondervinden van het bouwproces door zowel bouwactiviteiten, transport-, graaf- en kapwerkzaamheden. Hoe lang de hinder zal duren is nu nog niet te voorspellen. De te verwachten hinder zullen met name geluid en trillingen zijn. De werkzaamheden zullen ook impact hebben op het verkeer van parallelwegen die nu als fietsstraat zijn ingericht. In hoeverre dit tot planschade leidt is nog niet onderzocht.

1.8 Wanneer kan de geluidswal worden gerealiseerd?

De volgende data zijn van belang bij een planning voor de realisatie van de voorgestelde geluidswal:

1. 2020: Eerste en tweede kwartaal - geluidsonderzoek door middel van metingen: intussen afgerond, met uitzondering van de meting van geluidsniveau na invoering 100 km/uur (gemeente);
2. 2021: Verkenning MIRT A58, (Rijkswaterstaat);
3. 2022: Eerste uitkomsten Planuitvoering MIRT A58 ontwerp A58, (Rijkswaterstaat);
4. 2023: Ontwerp, vergunning en Europese aanbesteding van geluidswal, (gemeente);
5. 2024: Aanvang evt. bouw van een geluidswal.

Agendapunt:

Financiën

2.1 Investering

De globale kosten voor het bouwen en ontwikkelen van de voorgestelde geluidswal zijn door ons als volgt geraamd aan de hand van kengetallen:

• Kosten vooronderzoek	€ 7.500,--
• Kosten akoestisch onderzoek	€ 20.000,--
• Kosten constructief onderzoek	€ 10.000,--
• Ontwerp en vergunningen	€ 15.000,--
• Aankopen grond ca 7000 m2	€ 1.000.000,--
• Aanbesteding (Europees)	€ 25.000,--
• Bouwen geluidswal (circa. 450 m)	€ 10.000.000,--
Subtotaal	€ 11.075.000,--
Onvoorzien 10 %	€ 1.107.500,--
Totale kosten	€ 12.185.000,--

Hierbij is nog geen rekening gehouden met eventuele plankosten.

2.2 Exploitatie

Deze kosten geven kapitaallast van circa € 406.000,-- per jaar bij een afschrijving van 30 jaar. Omdat er geen wettelijke noodzaak is om een geluidswal te plaatsen zullen de kosten voor de rekening van de gemeente Goirle komen.

2.3 Dekking

De kosten moeten opgebracht worden uit de begroting van de gemeente Goirle. Omdat de geluidswal een waarde verhogend effect heeft op panden in de gemeente, lijkt een verhoging van de OZB de meest voor de hand liggende dekking van deze kosten.

2.4 Kunnen de kosten met zonnepanelen worden beperkt?

De netto-opbrengst van een hectare zonnepark is moeilijk eenduidig te bepalen. Uit een onderzoek opgesteld door de ACCRES in samenwerking met de universiteit Wageningen in 2015 blijkt dat 1 ha zonneweide (500.000 kWh) een bruto opbrengst genereert van circa € 22.500 -. Pas na 10 jaar wordt de investering in de zonneweide terug verdiend. De investeringskosten voor 1 ha zonneweide bedragen circa € 650.000,-- per hectare. Onderhoud bedraagt circa € 1000,-- per jaar per hectare. Er moet rekening mee worden gehouden dat de zonnepanelen na verloop van tijd minder gaan presteren. Voor de aanleg kan geen gebruik gemaakt worden van de SDE+ (subsidie duurzame energie opwekking) omdat deze regeling tot 2 april 2020 liep.

Met voornoemde gegevens is duidelijk dat voor de geluidswal ongeveer 18 ha zonneweide nodig zal zijn om de jaarlijkse kosten te kunnen dekken.

Indien de geluidswal wordt voorzien van zonnepanelen is er ruimte voor ongeveer 900 panelen. Dit komt overeen qua capaciteit met 1/3 hectare aan zonnepanelen waarmee de opbrengst circa € 7.500,-- per jaar zal bedragen. Deze opbrengst is onvoldoende om de kosten voor de geluidswal te dekken.

Agendapunt:

Kanttekeningen

Door het niet uitvoeren van de motie kan de Stichting Geluidhinder A58 proberen geluidsvoorzieningen af te dwingen via een rechtszaak tegen de gemeente Goirle. De verwachting is dat een rechtszaak niet het gewenste resultaat voor de stichting zal opleveren omdat er geen wettelijke noodzaak is voor het aanleggen van de geluidswal. De huidige situatie voldoet aan de wettelijke normen.

Conclusie

De in de motie voorgestelde geluidswal is een kostbare oplossing. Bovendien zijn deze kosten niet te verhalen op andere partijen, waardoor de geluidswal voor vele jaren een zware druk zal leggen op de begroting van de gemeente.

Een beperkt aantal inwoners, zo'n 320 tot 350 inwoners, heeft voordeel bij de voorgestelde geluidswal. Dit aantal weegt niet op tegen de nadelen die door alle inwoners moet worden gedragen. Daarbij moet de precedentwerking van deze geluidswal niet worden onderschat. Ook andere inwoners van de gemeente ervaren geluidsoverlast.

Dit alles leidt tot de conclusie dat het realiseren van de voorgestelde geluidswal is af te wijzen. Dat maakt ook het uitvoeren van verder onderzoek naar de haalbaarheid van de geluidswal niet zinvol. Nader onderzoek zal niet tot andere uitkomsten leiden.

Bijlagen

Akoestische rapportage OMWB nr. 20012643, 16 april 2020

burgemeester en wethouders van Goirle

Mark van Stappershoef, burgemeester

Jolie Hasselman, secretaris

Agendapunt:

De raad van de gemeente Goirle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 28 april 2020

gelet op de Gemeentewet;

besluit:

- 1 Een geluidswal zoals bedoeld in de motie van 18 februari 2020 is binnen de financiële mogelijkheden van Goirle niet uitvoerbaar, en zal daarom niet gebouwd worden.
- 2 Geen verder onderzoek te laten uitvoeren naar de financiële haalbaarheid van een geluidswal.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Goirle in zijn vergadering van 12 mei 2020.

, de voorzitter

, de griffier